

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS NUTARTIS

2014 m. sausio 28 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėja Virginija Pakalnytė-Tamošiūnaitė,
sekretoriaujant Agnei Čižienei, Daliai Kanopienei,
viešame teismo posėdyje išnagrinėjus VšĮ „Žmogaus teisių stebėjimo instituto“ įgaliotosios atstovės
VšĮ „Žmogaus teisių stebėjimo instituto“ patarėjos teisės ir politikos klausimais Mėtos
Aduavičiūtės (toliau tekste - pareiškėja) skundą dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2013 m.
gruodžio 6 d. nutarties, kuria buvo atmestas nevyriausybinės organizacijos „REDRESS“ direktorės
Carla Ferstman ir Žmogaus teisių stebėjimo instituto įgaliotos atstovės Natalijos Bitiukovos (toliau
tekste - pareiškėjai) skundas, dėl Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos
tyrimo departamento prokuroro Antano Stepučinsko 2013 m. rugsėjo 27 d. nutarimo atsisakyti
pradėti ikiteisminį tyrimą, panaikinimo,

n u s t a t ė:

2013 m. rugsėjo 13 d. Generalinėje prokuratūroje buvo gautas pareiškėjų prašymas pradėti ikiteisminį tyrimą dėl įtariamų nusikalstamų veikų, atliktų Lietuvoje Mustafa Ahmed al-Hawsawi atžvilgiu, t. y. dėl Lietuvos pareigūnų ir valstybės institucijų dalyvavimo perduodant, slapta kalinant, kankinant ir nežmoniškai bei žeminančiai elgiantis su Saudo Arabijos piliečiu Mustafa Ahmed al-Hawsawi, šiuo metu kalinamu Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau tekste - JAV) valdžios institucijų.

2013 m. rugsėjo 27 d. nutarimu prokuroras atsisakė pradėti ikiteisminį tyrimą.

Pareiškėjai, nesutikdami su prokuroro nutarimu, pateikė skundą Vilniaus miesto apylinkės teismui, kuriame nurodė, kad prokuroras, priimdamas 2013 m. rugsėjo 27 d. nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą, neįsigilino į pareiškėjų pateiktus duomenis, savarankiškai neatliko duomenų analizės ir netinkamai interpretavo 2011 m. sausio 14 d. nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą, dėl to prokuroro nutarimas naikintinas.

Vilniaus miesto apylinkės teismas 2013 m. gruodžio 6 d. nutartimi pareiškėjų skundą atmetė. Savo sprendimą žemesnės instancijos teismas motyvavo tuo, kad nagrinėdamas pareiškėjų skundą, prokuroras rėmėsi nutraukto ikiteisminio tyrimo duomenimis, t. y. įvertino ikiteisminio tyrimo, kuriuo metu buvo nustatytos su pareiškėjų skundu susijusios aplinkybės, duomenis. Tokie prokuroro pareiškimų nagrinėjimo tvarka pasirinkta tinkamai, kadangi pareiškėjai kelia iš esmės analogiškus klausimus dėl galimo JAV Centrinės žvalgybos valdybos (toliau tekste – CŽV) sulaikytų asmenų pervežimo ir kalinimo Lietuvos Respublikos teritorijoje, todėl, vertindamas pareiškėjų nurodytas aplinkybes, prokuroras galėjo vadovautis duomenimis, kurie buvo nustatyti ir patikrinti nutraukto ikiteisminio tyrimo Nr. 01-2-00016-10 metu. Be to, vien tai, kad Mustafa Ahmed al-Hawsawi atvejis nėra įtrauktas į ikiteisminio tyrimo Nr. 01-2-00016-10 dalyką, bei nėra minimas kitose 2011 m. sausio 14 d. nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 01-2-00016-10 dalyse, nedaro skundžiamo prokuroro nutarimo dėl atsisakymo pradėti ikiteisminį tyrimą neteisėtu.